Jak zbudowana jest Biblia?

Biblia, modlitwa i wzrastanie w wierze • 2 Tm 3:14–17; Łk 24:27

Myśl przewodnia

Biblia to zbiór ksiąg o różnych formach; możemy nauczyć się poruszać po niej samodzielnie.

Opowieść i opracowanie dla uczestnika

Kiedy bierzemy Biblię do ręki, widzimy jedną oprawę. W środku znajduje się zbiór ksiąg spisywanych przez wielu autorów w różnych czasach. Dlatego jedne fragmenty są opowieściami, inne pieśniami, prawami, proroctwami lub listami.

Chrześcijanie dzielą Biblię na Stary Testament i Nowy Testament. W pierwszym poznajemy między innymi dzieje Izraela, Prawo, Psalmy i proroków. W drugim znajdujemy Ewangelie, Dzieje Apostolskie, listy i Apokalipsę.

W 2 Tm 3:14–17 Paweł pisze do Tymoteusza, który znał święte Pisma już jako dziecko. Zauważ, że Paweł mówi o ich pożytku dla mądrości i właściwego postępowania.

W Łk 24 Jezus pomaga uczniom zrozumieć wcześniejsze Pisma. Dlatego czytając Biblię, pytamy również, co dany fragment mówi o Bogu i jak wiąże się z nauczaniem Jezusa.

2 Tm 3:14–17 przypomina Tymoteuszowi o Pismach poznanych od dzieciństwa. Biblia zawiera wiele ksiąg, dlatego trzeba nauczyć się je wyszukiwać. Uważny czytelnik pyta o autora, odbiorców i kontekst. Jednego zdania nie wolno dowolnie odrywać od całej historii.

Spis treści to praktyczne narzędzie. Spróbuj znaleźć wskazaną księgę, rozdział i werset — to trzy ważne kroki w samodzielnej lekturze.

Cele lekcji

- Odróżnia Stary i Nowy Testament.
- Rozpoznaje co najmniej trzy rodzaje tekstu biblijnego.
- Odszukuje fragment według skrótu, rozdziału i wersetu.
- Wskazuje w tekście odpowiedź na pytanie: Do kogo skierowane są słowa 2 Tm 3:14–17?

Przebieg zajęć

Rozpoczęcie i pytanie — 5 min

Przypomnij znaną lekcję i pokaż przedmiot związany z dzisiejszym tekstem. Zapytaj: Dlaczego Psalm czytamy inaczej niż list?

Lektura i kontekst — 10 min

Odszukajcie 2 Tm 3:14–17; Łk 24:27. Najpierw dzieci czytają krótki akapit, następnie prowadzący wyjaśnia: Paweł przypomina Tymoteuszowi o poznanych od dzieciństwa świętych Pismach i wskazuje ich rolę w nauczaniu. Łukasz pokazuje Jezusa objaśniającego Pisma w świetle swojej misji. Wskażcie autora/rozmówcę i zdania podane wprost.

Rozumienie i rozmowa — 10 min

Przeprowadź z dziećmi rozmowę: które zdanie jest w Biblii, a które jest naszym wnioskiem? Centralna myśl: Biblia to zbiór ksiąg o różnych formach; możemy nauczyć się poruszać po niej samodzielnie. Zapiszcie dowód z tekstu.

Ćwiczenie główne — 11 min

Przygotuj „biblijną mapę półek": Prawo, księgi historyczne, poezja, prorocy, Ewangelie, listy. Uczniowie dopasowują nazwy ksiąg, a potem wyszukują Łk 24:27 i 2 Tm 3:15. Zapewnij alternatywę dla ucznia, który woli nie uczestniczyć w wypowiedzi na forum.

Wniosek i przejście do domu — 4 min

Zapytaj: Dlaczego Psalm czytamy inaczej niż list? Po odpowiedziach podsumuj myśl: Biblia to zbiór ksiąg o różnych formach; możemy nauczyć się poruszać po niej samodzielnie. Przekaż rodzinie zadanie: Wybierzcie w domu Psalm i fragment Ewangelii. Porównajcie, czym różni się ich sposób mówienia.

Ćwiczenie uzupełniające

Znajdź w spisie treści Biblii dwa Psalmy i jedną Ewangelię; określ rodzaj tekstu.

Pytania i propozycje odpowiedzi

Dlaczego Psalm czytamy inaczej niż list?

Psalmy często posługują się językiem poetyckim, a list ma określonego autora i odbiorców; forma pomaga rozumieć sens.

Jak odnajdujesz werset wskazany przez prowadzącego?

Poproś o wskazanie odpowiedniego zdania lub wydarzenia w 2 Tm 3:14–17; Łk 24:27. Jeśli tekst nie rozstrzyga szczegółu, powiedz to wyraźnie.

Jakie dwa rodzaje tekstów znalazłeś w Biblii?

Szukaj argumentu w badanym fragmencie oraz zastosowania odpowiedniego do wieku; nie wymuszaj osobistych zwierzeń.

Do kogo skierowane są słowa 2 Tm 3:14–17?

Do Tymoteusza, o którym autor mówi, że znał Pisma od dzieciństwa.

Pomoce dydaktyczne

- Biblia w wybranym przekładzie; dostęp do kontekstu badanego fragmentu
- wydruk karty pracy SM-G3-A-31
- kartki i przybory do pisania, kolorowania lub rysowania
- porównywane fragmenty Biblii oraz tablica do wspólnych notatek

Wskazówki biblijne i wychowawcze

- 2 Tm 3:14–17 dotyczy Pism znanych Tymoteuszowi od dzieciństwa. Dzisiejszy kanon i przekłady to odrębny temat historii recepcji. | Uzupełnienie IV: W 2 Tm 3:14–17 mowa o Pismach znanych Tymoteuszowi od dzieciństwa, przede wszystkim o pismach Izraela; fragment nie jest gotową listą ksiąg Nowego Testamentu. Wspólnoty chrześcijańskie różnią się w zakresie kanonu Starego Testamentu. Dzieci powinny uczyć się pytać, co naprawdę mówi dany tekst, bez przymusu przyjmowania interpretacji.
- Oddziel obserwacje zawarte w tekście od wniosków i odniesień współczesnych; pozostaw czas na pytania, także bez odpowiedzi.

• Udział w rozmowie i modlitwie jest dobrowolny. Dziecko może pytać, milczeć i zgłaszać wątpliwości.

• W 2 Tm 3:14–17 adresatem jest Tymoteusz, a „święte Pisma”, poznane przez niego wcześniej, oznaczają przede wszystkim pisma Izraela. Nie zakładaj, że list sam podaje późniejszy spis wszystkich ksiąg Nowego Testamentu.

• Łk 24:27 opisuje, jak Jezus wyjaśnia uczniom znaczenie świadectw Mojżesza i Proroków. Jest to tekst o interpretowaniu Biblii w związku z Jezusem, nie o technicznej liczbie ksiąg kanonu.

• Biblia jest zbiorem różnych pism: opowiadań historycznych, praw, poezji, ksiąg prorockich, Ewangelii i listów. Różny gatunek wymaga odpowiedniego sposobu lektury.

• W chrześcijaństwie istnieją różnice dotyczące zestawu ksiąg Starego Testamentu. W tradycji protestanckiej zwykle przyjmuje się 66 ksiąg, a w katolickiej 73. Wyjaśnij, której tradycji dotyczy omawiany układ, i nie przedstawiaj jednej liczby jako bezspornego faktu dla wszystkich.

• Szanuj prawo ucznia do odmowy odpowiedzi, zadawania trudnych pytań i wyrażania wątpliwości bez ośmieszania.

• 2 Tm 3:14–17 dotyczy Pism znanych Tymoteuszowi od dzieciństwa. Dzisiejszy kanon i przekłady to odrębny temat historii recepcji.

• Uwagi do interpretacji i bezpieczeństwa: W 2 Tm 3:14–17 mowa o Pismach znanych Tymoteuszowi od dzieciństwa, przede wszystkim o pismach Izraela; fragment nie jest gotową listą ksiąg Nowego Testamentu. Wspólnoty chrześcijańskie różnią się w zakresie kanonu Starego Testamentu. Dzieci powinny uczyć się pytać, co naprawdę mówi dany tekst, bez przymusu przyjmowania interpretacji.

Kontynuacja w domu

Porównajcie sens jednego wersetu z dwoma wersetami przed nim i po nim.